

215287 - Yüce Allah, kulların durumunu bildiği halde meleklerden sormasının hikmeti nedir?

Soru

Yüce Allah'ın kullarının hakkında Cibrile "Ne umuyorlar?" gibi sorulardan ne türlü hikmetler çıkarılabilir?

Detaylı cevap

Ebu Hureyre Radiyallahu anhu'dan rivayet edildiğine göre Rasulullah Sallallahu aleyhi vesellem şöyle demiştir: "Allah'ın, yollarda dolaşıp zikredenleri araştıran melekleri vardır. Allahu Teâlâyı zikreden bir cemaate rastlarsa, birbirlerini "Aradığınıza gelin!" diye çağırırlar. (Hepsi gelip) onları kanatlarıyla kuşatarak dünya semasına kadar arayı doldururlar. Allah' zikredenler dağıldıkları zaman melekler gökyüzüne çıkarlar. Allah, -onları en iyi bilen olduğu halde- meleklerle sorar: Nereden geldiniz?

Melekler: "Seni tesbih eden, seni yücelten, Lailehe illallah diyen, sana hamd eden ve senden bir şey isteyen kulların yanından geldik" derler.

Yüce Allah: "Onlar ne istiyorlar?"

"senin cennetini istiyorlar."

"Cennetimi gördüler mi?" diye sorar.

"Hayır ey Rabbimiz!" derler.

"Ya görselerdi ne yaparlardı?" der.

Melekler, onlar sana bir şeyden dolayı sığınıyorlar" derler

Yüce Allah, onlar: "Neden sığınıyorlar?"

“senin ateşinden istiâze ediyorlar” derler.

“Onu gördüler mi ?” der.

“Hâyır Rabbimiz, görmediler!” derler.

“Ya görselerdi ne yaparlardı?” der.

Melekler: “onlar senden af diliyorlar. Yüce Allah: Ben onları affettim ve istediklerini verdim, onların sığındıkları şeyden korudum. Melekler der ki: “Bunların arasında falanca günahkar kul var. Bu onlardan değil. O sadece geçerden onlarla oturuverdi.” Allah Teâla. “Onu da affettim, onlar öyle bir cemaat ki onlarla oturanlar da onlar sayesinde bedbaht olmaz” buyurur.”

Başka bir rivayette: “Onlar beni gördüler mi?”

“Hayır!” derler.

“Ya görselerdi ne yaparlardı?”

“Eğer seni görselerdi ibâdetinde çok daha ileri giderler; çok daha fazla

ta’zim, çok daha fazla tesbihde ve daha fazla temcitte bulunurlardı” derler. (Buhari6408-Muslim 2689)

Başka bir hadiste Aişe Radiyallahu anha’dan rivayet edildiğine göre Rasulullah Sallallahu aleyhi vesellem şöyle demiştir: “Yüce Allah, Arefe gününde ateşten azad ettiği kul kadar başka bir gün yoktur. Yüce Allah, meleklerle arasında övünür ve sorar bunlar ne istiyor? (Muslim 1384)

Başka bir rivayette: “Bu kullarım, her bölgeden başları dağınık ve toz toprak içinde benim gelmişler, beni görmedikleri halde rahmetimi umar ve azabımdan korkuyorlar, peki ya beni görselerdi? (Abdurrazzak 8830) Elbani SahihulCami 1360 hasen demiştir.

Yüce Allah, durumu daha iyi bildiği halde kulları hakkında soru sormanın hikmetlerden bazıları şöyledir:

- Allah; kullarına bahşettiği rahmetini, mağfiretini ve ihtiyaçlarını giderdiğini göstermek istemesidir. Ayrıca Allah, kulların salih amellerine karşı nasıl karşılık verdiğini ve kulların Rablerinin faziletine istekli olmalarının güzelliğini bildirmesidir. Ayrıca insanlar, yüce Allah'ın isimleri ve sıfatları hakkında bilgi sahip olmalarını sağlamaktadır.
- Allah'ı görmedikleri halde ondan korkan ve rahmetini uman salih kulların faziletini bildirmek.
- Allah, meleklerle kullarıyla neden övündüğünü bildirmek istemesidir. Öyle ki onlara kulları başları dağınık ve toz toprak içinde geldiklerini gösterirken diğer taraftan İblis kibirlenerek ve yüz çevirdiğini bildirmektedir.
- Soru ve cevap üslubu, bir şeyi onaylama yöntemi olup kâfirlere de uygulanmıştır. Müminlerin faziletini amaçlanırken kafirlere ise azarlamak ve hücceti ikame için yapılmıştır. Nitekim Ebu Hureyre Radiyallahu anhu'da rivayet edilen hadise göre yüce Allah, kıyamet gününde kafire: " ... ben sana ikram etmedim mi? Seni üstün kılmadım mı, seni evlendirmedim mi? at ve develeri senin emrine koymadım mı? Kafir: evet der. Yüce Allah: "Benimle karşılaşacağını düşünmedin mi? O, hayır der. Yüce Allah: "Beni unuttuğun gibi ben de seni unutacağım." (Muslim 2968)

Hikmetlerden biride: Meleklerin; "Orada bozgunculuk yapacak, kan dökcek birini mi yaratacaksın? Oysa biz sana hamdederek daima seni tesbih ve takdis ediyoruz." (Bakara 30) sorusuna cevap taşımaktadır.

İbn Hacer Rahimehullah şöyle dedi: hikmetlerden biride: "Soran kişi sorulandan daha iyi bildiği halde, sorulan şeyin önemini bildirmek ve onun makamını ve üstünlüğünü göstermek için yapılır.

Bazı alimler: Ademoğlu tarafından meydana gelen zikir ve dua, melekler tarafından yapılan zikirten daha üstün olduğuna dair işaret olduğunu söylemişlerdir. Çünkü ademoğlunun zikri, çok meşgalet ve engellerle birlikte yapılmaktadır. Ayrıca Allah'ı görmedikleri halde bunu yapmaktadırlar. Meleklerin durumu ise böyle değildir. Daha fazla bilgi için (FethulBari 11/213) ayrıca Umdetulkari el İni23/28), (Delilul Falihin 7/247) kitaplarına bakınız.

En iyisini Allah bilir.